

Burgerlijke maatschap en gesplitste inschrijving: Vlabel duwt door

*nieuws
legal, particulieren,*

15 mei 2017

In een eerdere bijdrage hebben we het standpunt van de Vlaamse Belastingdienst (hierna Vlabel) inzake de gesplitste aankoop, nl. vruchtgebruik en blote eigendom, onder de loep genomen.

Vlabel zet haar “ramkoers” verder en heeft recent, op 26 april 2017, een toevoeging gedaan aan het eerdere standpunt inzake gesplitste aankoop/gesplitste inschrijving. Deze toevoeging heeft betrekking op de gesplitste inschrijving, in combinatie met de burgerlijke maatschap en is van toepassing met ingang vanaf 1 juni 2017.

Hierbij bezorgen we graag een overzicht van de huidige stand van zaken.

Burgerlijke maatschap in een notendop

De burgerlijke maatschap is een dankbaar instrument bij een familiale planning. Als vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid wordt ze gekenmerkt door zeer weinig bepalingen van dwingend recht. Hierdoor is de wilsvrijheid van de partijen bij het uitwerken van de statuten zeer groot. Omwille van haar burgerlijk doel is de maatschap uiterst geschikt als planningsvehikel. Bovendien is de burgerlijke maatschap fiscaal transparant, wat wil zeggen dat de fiscus door er doorheen kijkt waardoor de maten worden belast alsof ze zelf eigenaar zijn van de bestanddelen die in de maatschap werden ingebracht.

Klassiek is de burgerlijke maatschap het vehikel bij uitstek om een familiaal vermogen te behouden en te beheren. Denk hierbij in hoofdzaak aan bankrekeningen, effectenportefeuilles, vennootschapsaandelen en kunstcollecties. Maar ook onroerende goederen behoren tot de mogelijkheden. Mits een goede redactie van de statuten wordt het beheer en de beschikking over deze goederen uitgeoefend door het bestuursorgaan van de maatschap, die te allen tijde zelf kunnen beslissen om te verkopen en/of te herinvesteren.

De combinatie van fiscaal vriendelijk schenken (principeel aan het vlakke tarief voor roerende goederen, zijnde 3% of 7%) en het behouden van (mede)zeggenschap over de geschonken goederen, zijn dé ingrediënten bij het opzetten van een goede successiestructuur.

Eerdere Vlabel-principes inzake splitsing vruchtgebruik en blote eigendom

Vlabel was eerder reeds van mening dat de gesplitste aankoop of de gesplitste inschrijving onder het regime van de erfbelasting valt, tenzij kan aangetoond worden dat:

- er geen oorzakelijk verband is tussen de voorafgaande schenking en de gesplitste aankoop of inschrijving (men kon vrij over de geschonken goederen beschikken); of
- er effectief Belgische schenkbelasting werd voldaan op de voorafgaande schenking.

Het hoeft niet veel betoog wat Vlabel hier probeert te doen: de weg naar Nederland voorgoed sluiten.

Want, men kan de toepassing van de erfbelasting enkel met zekerheid vermijden, door schenkbelasting te betalen. Wanneer is die schenkbelasting verschuldigd? Juist! Voor schenkingen die voor een Belgische notaris hebben plaatsgevonden, of wanneer we de schenking vrijwillig laten registreren.

Combinatie van burgerlijke maatschap en gesplitste inschrijving

Het principe van de fiscale transparantie heeft Vlabel blijkbaar aan het denken gezet. Vlabel verklaart het eerdere standpunt over de gesplitste inschrijving nu ook van toepassing op de burgerlijke maatschappen, indien de onderliggende activa bestaan uit effecten en/of geldbeleggingen.

Concreet betekent dit dat, wanneer de burgerlijke maatschap een effectenportefeuille omvat en er een schenking met voorbehoud van vruchtgebruik plaatsvindt, waarop geen schenkbelasting wordt betaald, deze vanaf 1 juni 2017 sowieso met erfbelasting zal worden belast.

Wat met de opbrengsten van de burgerlijke maatschap?

Vlabel heeft vervolgens ook standpunt ingenomen inzake de bestemming van de opbrengsten van de burgerlijke maatschap, indien er zo een onderliggende effectenportefeuille of geldbelegging is. Die opbrengsten vormen namelijk de zogenaamde “vruchten” en die komen principieel toe aan de houder van het vruchtgebruik. Het gaat hierbij om de echte burgerrechtelijke vruchten: intresten, dividenden,...

De fiscale weerslag is afhankelijk van wat de algemene vergadering van de burgerlijke maatschap beslist te doen met die vruchten:

- ofwel worden die uitgekeerd en ook effectief opgenomen door de vruchtgebruiker, die ze dan naar eigen goeddunken kan gebruiken. De vruchtgebruiker heeft dan drie opties: opleven, alsnog schenken of opnieuw oppotten. Afhankelijk van de keuze zal er dan respectievelijk geen belasting, schenkbelasting of erfbelasting betaald worden bij het overlijden van de vruchtgebruiker.

- ofwel worden die uitgekeerd en koopt de vruchtgebruiker er nieuwe effecten of geldbeleggingen mee, die dan ook gesplitst worden ingeschreven. Dit wordt gezien als een

nieuwe gesplitste inschrijving en zal, na 1 juni 2017, in de erfbelasting terechtkomen (als er geen schenking met schenkbelasting is gebeurd).

– ofwel kapitaliseren de vruchten en worden ze dus niet uitgekeerd. Ook dan zal dit aanzien worden als een nieuwe gesplitste inschrijving, met de gekende gevolgen.

Deze regeling is van toepassing op beslissingen van de algemene vergadering, vanaf 1 juni 2017.

Belangrijk

Het gaat enkel om typische opbrengsten van effecten of geldbeleggingen; indien het om kunst gaat of aandelen van een familiale vennootschap, dan geldt het voorgaande niet. Meerwaarden en andere types van vruchten vallen niet binnen het bereik van het aangepaste standpunt.

Ziet u door het Vlaamse bos de bomen niet meer? Aarzel niet om aternio in te schakelen om een screening van uw eerdere planning te laten doorvoeren.

Eveline Smet *senior manager legal*
e.smet@atern.io

Check atern.io/nieuws voor
meer finance, tax en legal
nieuws.

aternio